

Månadsrapport september 2022

Vanligtvis brukar höstens intågande ackompanjeras av ett annat intågande för mig. Nämligen vemodets. Kallare temperaturer och mindre dagsljus är helt enkelt inte min grej. Men denna höst är vemodet långt borta, med förklaringen att hösten är en magiskt vacker årstid här i Washington D.C. Varje gång jag tittar ut genom fönstret så glittrar trädens orangea kronor i sensommarens sista solstrålar. Det är sagolikt vackert utomhus, och det är en mycket speciell höst i världspolitiken.

För en månad sedan landade jag i Washington D.C., och påbörjade därmed min praktik på National Democratic Institute (NDI). Jag gjorde praktik på NDI via Centerpartiets internationella akademi även förra hösten, och blev otroligt glad när jag fick frågan om jag ville göra det igen. Därmed var organisationen och det dagliga arbetet inte helt främmande för mig. Men att få vara här, på plats i Washington D.C, mitt i ett av världspolitikens centrum, det är en otrolig känsla.

NDI är en amerikansk biståndsorganisation som arbetar med att främja demokrati. Organisationen grundades 1983 av det demokratiska partiet, bland annat med den tidigare utrikesministern Madeleine Albright i spetsen. Sedan dess har man arbetat med biståndsprojekt i totalt 156 länder. Organisationen får främst finansiering av USAID (USAs biståndsmyndighet), men projekt sponsras inte sällan också av privata aktörer eller utländska biståndsmyndigheter, bland andra svenska Sida. Sedan mars 2020 arbetar Birgitta Ohlsson som chef för NDI:s *Political Parties Team*, och det är även på detta team jag arbetar. Vi arbetar direkt med politiska partier i demokratifrämjande frågor. Våra projekt handlar bland annat om att öka partiöverskridande samarbeten, träna partier i antikorruption och att öka representationen av historiskt förtryckta grupper inom politiken.

Vad gäller aktuella händelser i politiken så känns det som att min första månad här har motsvarat ett helt år. Det har varit val inte bara i Sverige, utan också i Italien och Kenya; Ryssland har intensifierat sin mobilisering; Europa befinner sig i en omfattande energikris; drottning Elisabeth har dött och Storbritannien befinner sig farligt nära en ny finanskris; Joe Biden har uttryckligen sagt att USA militärt skulle stödja Taiwan i händelse av en kinesisk invasion; Donald Trump har blivit indragen i ytterligare ett stämningsåtal (och är nu inblandad i totalt sex pågående rättsprocesser). Listan kan göras väldigt lång.

Inom amerikansk politik präglas debatterna framförallt av mellanårsvalen till kongressen som hålls nu i november. Historiskt sett har det nästan alltid gått bäst för oppositionspartiet i mellanårsvalen. Detta leder till det som brukar kallas för *divided government* – dvs. att ett parti innehar presidentskapet och det andra partiet har en majoritet i kongressen. Detta i sin tur resulterar nästan alltid i en politisk limbo där det är svårt att genomföra sakpolitik. Vi såg detta under Obama, men även under Trump. Sedan valet 2020 har demokraterna utöver presidentposten även haft majoritet i kongressen. Således har de kunnat genomföra ovanligt mycket sakpolitik de senaste två åren. I somras så röstade man till exempel igenom det historiska policypaketet *The Inflation Reduction Act*. Detta paket omfattar bland annat utsläppsminskningar motsvarande Frankrikes och Tysklands årliga utsläpp tillsammans.

Hedvig Tindberg
Praktikant på National Democratic Institute

Detta har fått en del uppmärksamhet i media, men inte alls så mycket som demokraterna hade hoppats på. Det har nämligen hänt en hel del andra saker i amerikansk politik.

Högsta domstolens avskaffande av *Roe vs Wade*, den konstitutionella rätten till abort, har väckt stor politisk debatt. I 13 delstater är abort nu totalförbjudet. Bland annat i Texas, Alabama och Arizona. [New York Times](#) har en bra sida där man kan följa utvecklingen vad gäller abortförbudet. Trots detta är en majoritet av amerikanerna, 61%, fortfarande för rätten till abort. Debatten kring abort har skapat stor splittring inom det Republikanska partiet. Det har visat sig att färre väljare än man trott är för ett abortförbud. Nu i september gick den republikanska senatoren Lindsey Graham ut med ett lagförslag på ett nationellt abortförbud först efter 15 veckors graviditet. Han gick då starkt emot partiets tidigare retorik i frågan, och till och med den republikanske senatsledaren Mitch McConnell som är känd för att vara sparsam med sina åsikter röt ifrån. Självklart försöker Demokraterna att dra nytta av splittringen inom det republikanska partiet och dess väljarkår inför mellanårsvalet. Demokraterna spås gynnas av det faktum att rekordmånga kvinnor har registrerat sig för att rösta efter avskaffandet av *Roe vs Wade* i juni (i USA måste man i förväg registrera sig för att kunna rösta). I de senaste valen har Demokraterna samlat fler kvinnliga väljare än Republikanerna, och man förväntar sig vinna ytterligare stöd bland kvinnor i och med abortdebatten. Detta kan komma att bli en avgörande fråga i valet i november. Innan Högsta domstolens beslut pekade opinionsundersökningarna på att Republikanerna skulle få majoritet i båda kongressens kammare: senaten och representanthuset. Nu spår istället opinionsundersökningarna att Republikanerna kommer att få en majoritet i senaten, och Demokraterna i representanthuset.

Ett annat hett ämne inom amerikansk politik just nu är, inte föga förvånande, Donald Trump. I september blev Trump indragen i sin sjätte pågående rättsprocess, som denna gång även omfattar hans barn. Trumps familjeföretag, som framförallt äger fastigheter i New York, har nämligen blivit stämt för att ha under- och övervärderat sina tillgångar vid flera olika tillfällen. Detta för att betala mindre skatt och kunna sälja fastigheterna till ett högre pris. De andra pågående rättsprocesserna omfattar bland annat ex-presidentens delaktighet i stormningen av Kapitolium och hans försök att påverka valresultatet i delstaten Georgia 2020. Den allvarligaste rättsprocessen, som skulle kunna innebära ett fängelsestraff för Trump, är den pågående utredningen om de hemlighetsstämplade dokument från Vita Huset som FBI hittade i Trumps hem i Florida i somras. Dokumenten har bland annat visat sig innehålla kärnvapenkoder. Processen lär bli lång, men det finns en chans att Trump skulle kunna bli fälld för brott mot rikets säkerhet. Trumps rättsprocesser kommer också att ha en betydande roll i mellanårsvalet. Troligen också i presidentvalet 2024, inte minst om Trump själv väljer att kandidera. Snarare än att en gång för alla skurkmåla Trump har dessa processer spätt på den utbredda polariseringen i USA. Från Biden och Demokraternas sida använder man rättsprocesserna som belägg för Trumps antidemokratiska agenda. Biden har under de senaste månaderna trappat upp sin retorik mot Trump och hans anhängare rejält. Inför valet 2020 pratade Biden mycket om vikten av att *ena* landet. Han undvek att tala illa om Trumps väljarkår. Nu utmålar Biden inte bara Trump, utan också hans anhängare, som en mycket farlig antidemokratisk rörelse. Trump å andra sidan, beskriver dessa rättsprocesser som en del av den "häxjakt" som bedrivs mot honom av det Demokratiska partiet. Hans anhängare lyssnar och håller med för fullt.

Hedvig Tindberg
Praktikant på National Democratic Institute

Utöver det inhemska demokratihotet, har man under de senaste veckorna också riktat blickarna mot valen i Europa. Det italienska valresultatet med högnationalistiska Giorgia Meloni som tillträdande president har väckt starka reaktioner. Även Sverigedemokraternas framgång i det svenska valet har uppmärksammats, inte minst här på NDI. Sverige ses som ett föregångsland vad gäller demokrati och mänskliga rättigheter, och många är chockade över att ett parti med nynazistiska rötter har kommit till makten. Dessutom oroar man sig över vad som kommer att hända med det svenska biståndet. NDI arbetar en hel del med att analysera populistiska rörelser, och fokus kommer definitivt att riktas mot utvecklingen inom svensk politik de kommande fyra åren.

Jag känner mig tacksam för den vackra hösten här i Washington. Som jag skrev inledningsvis är mitt säsongstriggade vemod ännu långt borta. Men jag bär, som många andra, på ett annat vemod. En oro inför det världspolitiska läget och vad som kommer att ske härnäst; både kortsiktigt och långsiktigt. Men jag påminner mig själv om att inte låta oron och känslan av maktlöshet ta över. Istället för att se på oron som ett mörker försöker jag att tänka på den som en nödvändig gnista. För tillsammans med andra gnistor födda ur oro vet jag att den kan skapa förändring.